

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 30 kwietnia 2025 r.

Poz. 1817

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR PN-I.4131.21.2025.MM WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 30 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XIII/100/2025 Rady Gminy Gniewino z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu świadczenia oraz wysokości cen za te usługi.

Uzasadnienie

W dniu 3 kwietnia 2025 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr XIII/100/2025 Rady Gminy Gniewino z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu świadczenia oraz wysokości cen za te usługi, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 6r ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 39, poz. 1717, dalej jako: „ustawa”) oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 16 kwietnia 2025 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Gniewino o wszczęciu postępowania nadzorczego, umożliwiając jednocześnie Gminie złożenie wyjaśnień.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 6r ust. 4 w związku z art. 6c ust. 1 i art. 6r ust. 2d ustawy.

Zgodnie z art. 6r ust. 4 ustawy rada gminy może określić, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, rodzaje dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposób ich świadczenia oraz wysokość cen za te usługi. Na mocy kwestionowanej uchwały Rada Gminy Gniewino wskazała jako usługę dodatkową, w rozumieniu art. 6r ust. 4 ustawy, odbiór i transport bioodpadów zielonych odbieranych bezpośrednio spod nieruchomości. Następnie wskazała częstotliwość odbioru tych odpadów, określiła wzór deklaracji przystąpienia do odbioru dodatkowego odpadów zielonych, ustaliła stawkę za odbiór odpadów zielonych, a także warunki dokonywania odbioru.

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności zapewniają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady oraz tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych powyżej, odpadów

niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży. Zgodnie zaś z art. 6c ust. 1 ustawy obowiązkiem gminy jest zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Obowiązek ten, z uwzględnieniem treści art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy, obejmuje m.in. zorganizowanie odbioru bioodpadów. Stosownie do art. 6r. ust. 2d ustawy w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, przyjmowanie odpadów, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.

W ocenie organu nadzoru, mając na uwadze powyżej przytoczone przepisy, uznać należy, że obowiązkiem gminy jest odbieranie odpadów komunalnych, jakimi są m.in. bioodpady zielone, z terenu nieruchomości wskazanych w art. 6c ust. 1 i 2 ustawy, a także przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych i zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób. Tym samym nie można uznać, że gmina nie ma obowiązku odbioru u źródła bioodpadów zielonych. Gmina ma obowiązek tak zorganizować odbiór odpadów, aby z każdej zamieszkaney nieruchomości były one odbierane. Umożliwienie dostarczenia bioodpadów przez mieszkańca do punktu ich zbiórki stanowi tylko dodatkowy sposób ich pozbycia się przez właściciela. Sposób ten nie może być traktowany jako jedyny ani nawet jako podstawowy (por. w wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 29 maja 2024 r.; sygn. akt III OSK 3364/23, LEX nr 3722185, z dnia 18 października 2022 r.; sygn. akt III OSK 5507/21, LEX nr 3437028; z dnia 21 kwietnia 2022 r.; sygn. akt III OSK 4944/21, LEX nr 3337761 oraz z dnia 18 listopada 2019 r.; sygn. akt II OSK 2892/18, LEX nr 2866352).

Należy zaznaczyć, że na gminy został nałożony obowiązek tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy). Oznacza on, że gmina ma obowiązek utworzenia punktu selektywnego zbierania odpadów, do którego mieszkańcy sami mogą przywozić pewne rodzaje odpadów. Nie zwalnia to jednak gminy ze zorganizowania odbierania odpadów od mieszkańców gminy. Zgodnie z art. 3 ust. 2c ustawy gmina może nie zapewniać przyjmowania bioodpadów przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jeżeli w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości zapewnia odbieranie tych odpadów z miejsc ich wytwarzania. Z przepisów więc jasno wynika, że gmina zawsze ma obowiązek zorganizowania odbierania bioodpadów z miejsc ich wytwarzania, natomiast nie zawsze jest zobowiązana do ich obowiązkowego przyjmowania w punkcie selektywnego zbierania odpadów.

W tym miejscu należy wskazać, że odbiór odpadów z nieruchomości jest jednym z podstawowych obowiązków objętych zadaniem publicznym związanym z utrzymaniem czystości i porządku w gminach. Ustawodawca nie wprowadził możliwości zaniechania odbierania bioodpadów, zarówno zielonych, jak i kuchennych, bezpośrednio z nieruchomości. Powyższe oznacza, że odbiór bioodpadów z nieruchomości nie może stanowić dodatkowej usługi świadczonej przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w rozumieniu art. 6r ust. 4 ustawy. Przedmiotem uchwały podjętej na podstawie art. 6r ust. 4 ustawy mogą być jedynie „usługi dodatkowe” w zakresie odbierania odpadów komunalnych, a więc takie, które nie pozostają w zakresie usług obowiązkowych. (por. Wyrok WSA w Krakowie z 6 lutego 2020 r., II SA/Kr 1486/19, LEX nr 2796192, Wyrok WSA w Gliwicach z 1 lipca 2020 r., II SA/Gl 1596/19, LEX nr 3084499)

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIII/100/2025 Rady Gminy Gniewino z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu świadczenia oraz wysokości cen za te usługi jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem wojewody pomorskiego.

z up. Wojewody Pomorskiego
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru

Ewa Kuczyńska